

Credința și fapta

Foaie duminicală a parohiei "Toma Cozma"

Duminica a douăzeci și șaptea după Rusalii

În această săptămână,
luni:

Sfântul Ierarh Nicolae

Îndreptător credinței și chip blândețelor, învățător înfrânării te-a arătat pe tine, turmei tale, adevărul lucrurilor. Pentru aceasta ai câștigat cu smerenia cele înalte, cu sărăcia cele bogate. Părinte Ierarhe Nicolae, roagă pe Hristos Dumnezeu să mântuiască sufletele noastre.

Troparul Sf. Nicolae

Cuvânt la Evanghelia duminicii

- Sfântul Ioan Gură de Aur -

“Și L-au întrebat, zicând: “Dacă este îngăduit să vindece sâmbăta”, ca să-l învinuiască” (Matei 12, 10). Le era de ajuns vindecarea, dacă voiau să-L învinuiască ; dar voiau să-L prindă și în cuvânt; de aceea căutau să aibă mai multe capete de acuzare. Dar Domnul cel iubitor de oameni o face și pe aceasta și le răspunde. Le arată bunătatea Sa, le îngăduie totul, punând în lumină neomenia lor.

Să nu căutăm să învingem în orice împrejurare și nici să fugim de înfrângere. Sunt victorii care vatămă și sunt înfrângeri care folosesc. De pildă cei ce se mânia; se pare că biruie cel ce ocărăște mai mult; dar nu; el este biruit de această patimă cumplită, el este cel ce vătămat. Și dimpotrivă, cel ce suferă cu curaj ocările, acela biruie, acela învinge. Celălalt n-a fost în stare să-și atingă boala lui; aceasta a curmat-o și pe a celuilalt; celălalt a fost biruit de propria lui patimă; acesta a biruit și patima aceluia; nu numai că nu s-a ars, dar chiar a stins și flacăra celuilalt, care se urca la înălțime. Dacă ar fi vrut și acesta să aibă o aparentă victorie, ar fi fost biruit și el, că ocărându-l pe celălalt ar fi făcut să sufere el însuși mai mult.

Niciodată nu învingem când facem răul ! Dar totdeauna învingem când suferim răul. Așa ajunge și victoria mai strălucitoare când, prin răbdare, învingem pe cei ce ne fac rău. De aici se vede că victoria vine de la Dumnezeu. Victoria aceasta este cu totul de altă natură decât victoria cea lumească. Aceasta e mai cu seamă și dovada tăriei ei. Așa sfarâmă și stâncile din mare valurile ce le izbesc; așa au fost strigați și încununați și sfinții toți și au înălțat trofee strălucitoare, câștigând această biruință, care nu urmărea un folos material. Nici să nu ridici brațul, nici să te ostenești ! Dumnezeu îți dă această putere ca să birui, nu luându-te de piept cu cel ce-ți face rău, ci răbdând numai. Nu-i da aceluia prilej să spună: “Ne-am luat la bătaie și l-am biruit!”, ci lasă-l pe el să se minuneze și să se crucească de purtarea ta cea pașnică și să spună tuturor că ai învins fără să te bați.

Grafică realizată de Miruna-Ioana Nicolaev

Evanghelia duminicii **Tămăduirea femeii gârbove** **(Luca XIII, 10-17)**

10. Și învăța Iisus într-una din sinagogi sâmbăta.
11. Și iată o femeie care avea de optsprezece ani un duh de neputință și care era gârbovă, de nu putea să se ridice în sus nicidecum;
12. Iar Iisus, văzând-o, a chemat-o și i-a zis: Femeie, ești dezlegată de neputința ta.
13. Și și-a pus mâinile asupra ei. Și ea îndată s-a îndreptat și slăvea pe Dumnezeu.
14. Iar mai-marele sinagogii, mâniindu-se că Iisus a vindecat-o în zi de sâmbătă, răspunzând, zicea mulțimii: Șase zile sunt în care trebuie să se lucreze; venind deci într-acestea, vindecați-vă, dar nu în ziua sâmbetei !
15. Iar Domnul i-a răspuns și a zis: Fățarnicilor ! Fiecare dintre voi nu dezleagă, oare, sâmbăta boul său, sau asinul de la iesle, și nu-l duce să-l adape ?
16. Dar aceasta, fiică a lui Avraam fiind, pe care a legat-o satana, iată de optsprezece ani, nu se cuvenea, oare, să fie dezlegată de legătura aceasta, în ziua sâmbetei ?
17. Și zicând El acestea, s-au rușinat toți cei ce erau împotriva Lui, și toată mulțimea se bucura de faptele strălucite săvârșite de El.

Sfântul Ierarh Nicolae

Sărbătoarea Sfântului Ierarh Nicolae, prăznuită în fiecare an la data de 6 decembrie, ne înfățișează o personalitate aleasă, un ierarh creștin înzestrat cu virtuți ca: bunătatea, blândețea, credința, dărnicia. Ce ar spune vremurilor noastre Sfântul Nicolae ? Ar face și ar învăța ceea ce a făcut și a învățat pe vremea sa, în timpul luptelor pentru credința și viața creștină. Dacă numele său înseamnă din punct de vedere etimologic “învingător” sau “biruitor de popoare”, viața și faptele Sfântului Nicolae corespund putem afirma întru totul numelui pe care îl poartă, căci a fost unul dintre fruntașii Bisericii lui Hristos și de aceea amintirea lui se serbează cu mare pietate creștină. Acest Sfânt părinte, Arhiepiscopul Mirelor Lichiei, s-a născut în jurul anului 270, în Asia Mică, în orașul Patara, un mic port la Marea Mediterană, în fața Insulei Rodos. Părinții săi, Teofan și Nona, creștini care manifestau o profundă credință și evlavie față de Dumnezeu aveau să-i ofere încă din copilărie o aleasă educație. Trăind în timpul împăraților Dioclețian și Maximian, când Biserica lui Hristos era crunt persecutată, Sfântul Nicolae, împreună cu un număr foarte mare de creștini, a fost aruncat în temniță, pentru că mărturisea credința adevărată. Se va obține eliberarea sa o dată cu venirea la tron a împăratului Constantin cel Mare.

Ziua de cinstire a acestui mare sfânt al Bisericii Creștine ne aduce aminte și de importanta sa participare de la Sinodul I Ecumenic, convocat în anul 325 la Niceea, unde cu atâta însuflețire a apărat credința cea adevărată, amenințată de rătăcirea lui Arie, arătându-ne prin aceasta că trebuie să dovedim ascultare și supunere față de învățătura cea dreaptă a Bisericii noastre și să ne ferim de cei care încearcă să ne ducă în rătăcire. Atunci s-a cunoscut râvna Sfântului Ierarh Nicolae pentru Adevăr, ajungând până a-l pălmuși pe ereticul Arie, în plin sobor, pentru hulirea adusă lui Hristos prin care nu recunoștea natura divină a Acestuia, spunând că nu este Dumnezeu, ci numai o făptură a lui Dumnezeu. Conform Tradiției, Sfinții Părinți, întristându-se pentru palma pe care Sfântul Nicolae a îndrăznit să i-o dea lui Arie, i-au luat omoforul arhieresc. S-a arătat însă Maica Domnului unuia dintre părinți și le-a poruncit să i se restituie omoforul, căci plăcută a fost Domnului râvna Sfântului Nicolae. Acest aspect este evidențiat în iconografia ortodoxă, pe icoana Sfântului fiind pictată Maica Domnului și Domnul Hristos dându-i omoforul înapoi.

Spuneam că Sfântul Ierarh Nicolae este unul dintre cei mai populari sfinți ai creștinismului,

popularitate explicată de calitățile și virtuțile pe care Sfântul Ierarh le-a cultivat în viața sa, fundamentate pe dragostea de popor până la sacrificiu de sine și dragostea de Dumnezeu, dragostea de Adevăr. Deci “Mila și Adevărul” pe care le-a trăit marele Ierarh, l-au făcut mare înaintea lui Dumnezeu (“Mila și adevărul merg înaintea feței Tale, Doamne” – cum spune glasul psalmistului - Psalm 88, 15), iar Dumnezeu l-a făcut mare înaintea oamenilor. A primit astfel puterea și darul facerii de minuni. Amintim dintre acestea, arătarea în vis împăratului Constantin cel Mare și eparhului Avlaviu, pentru a scoate mulți creștini nevinovați din temnițele vremii; tot el a potolit marea înfuriată și a înviat pe omul înecat. Dărnicia lui, mai ales către cei săraci care se aflau în grele necazuri, este cunoscută tuturor. El a fost de multe ori scăparea celor nenorociți, limanul celor ce călătoreau pe mare și ajutorul celor lipsiți de sprijin și adăpost.

Odată, aflând despre necazurile unui părinte ce vroia să-și vândă unui negustor cele trei fete care urmau să ajungă în patima desfrânării, el le-a dăruit pe ascuns trei pungi cu aur, scăpându-le în acest mod de la pierzare. Acest fapt a inspirat tradiția păstrată până astăzi, potrivit căreia “Moș Nicolae” este generos și aduce multe daruri și bucurii copiilor cumiți. Altădată, cu autoritatea sa, a scăpat din mâna călăului pe trei tineri condamnați la moarte pe nedrept. Orașul Mira și împrejurimile fiind cuprinse de o mare foamete, a abătut corăbiile cu grâu în Mira și fiind un om înstărit, a deschis larg hambarele sale cu grâu și l-a împărțit poporului, pe care l-a scăpat astfel de foame și moarte.

După o viață zdruncinată, de luptă dreaptă în slujba Domnului nostru Iisus Hristos și a oamenilor marele Părinte al Ortodoxiei ecumenice, a trecut la cele veșnice în ziua de 6 decembrie a anului 350. Moaștele sale se află la Bari, în sudul Italiei, fiind mutate din Mira, la 9 mai 1087, pentru a nu cădea în mâinile musulmanilor. Sfântul Nicolae trăiește etern în Biserica și în inimile creștinilor, prin rugăciunile pe care le mijlocește înaintea lui Dumnezeu pentru mântuirea noastră, prin viața sa cuvioasă, pilduitoare. Este și motivul pentru care, creștinii aflați în suferință și nevoie, își îndreaptă rugăciunea către chipul iubitor și darnic al Sfântului, rostind frecvent Acatistul Sfântului Nicolae, iar Biserica îl cinstește nu doar la 6 decembrie, ci și în fiecare zi de joi. Sfântul Nicolae ne vestește așadar peste veacuri evanghelia faptelor bune, evanghelia milosteniei și dărnicii. Ne vestește cu mărturisirea și cu exemplul vieții sale de îndreptător al credinței, de chip al blândeții și de învățător al înfrânării, evanghelia faptelor îndurării trupești și sufletești.

Liturghia pe înțelesul tuturor

(urmare din numerele anterioare)

28. *Care sunt semnificațiile Rugăciunii domnești, Tatăl nostru ?*

Această rugăciune atotcuprinzătoare este numită și *Rugăciunea Domnească*, pentru că ea a fost dată de Domnul nostru Iisus Hristos ucenicilor Săi, când aceștia L-au rugat ca să-i învețe cum trebuie să se roage (Luc 11, 1). Conținutul ei este constituit în jurul a șapte motive, constituind astfel ceea ce se numește în general *cele șapte cereri* ale rugăciunii *Tatăl nostru*. *Primele trei* se referă la Dumnezeu Însuși și sunt expresia iubirii, respectului și supunerii filiale față de El. În *celelalte patru* se cuprind cereri privitoare la trebuințele noastre temporale și în legătură cu mântuirea sufletească.

Prima dintre aceste cereri este o mărturisire a respectului nostru pentru numele lui Dumnezeu: *“Tatăl nostru, Care ești în ceruri, sfințească-se numele Tău !”*. În legătură cu titlul sau formula de adresă: *Tatăl nostru*, Sfântul Ioan Gură de Aur sublinia că, în acest chip, Mântuitorul ne-a învățat să ne rugăm pentru toți frații noștri; de aceea, El n-a zis: *“Tatăl meu”*, ci *“Tatăl nostru”*, *“pâinea noastră ...dă-ne-o nouă astăzi, și ne iartă nouă greșelile noastre, precum și noi iertăm... și nu ne duce pe noi în ispită, ci ne izbăvește de cel rău”*, tocmai *“pentru ca, știind că avem un Tată comun, să încercăm unii pentru alții o iubire frățescă... și, astfel, rugăciunea noastră să se facă într-un glas pentru tot corpul Bisericii îndeobște și pentru ca fiecare să aibă în vedere nu interesul său, personal, ci pe ale tuturor... el a voit să ne rugăm întotdeauna în comun, pentru ca să ne învețe să fim continuu perfect uniți, fără a rămâne cea mai mică urmă de vrajbă ori de ură împotriva fratelui nostru”*.

Prin expresia *“Care ești în ceruri”*, se sugerează că Dumnezeu este necuprins și mai presus de toate. El, așa precum observa Pseudo-Dionisie Areopagitul, *“nu este în spațiu, ca să se poată spune că lipsește din vreun loc sau că trece dintr-un loc într-altul...; nu este în vreo parte, dar este pretutindeni”*. Așadar, când zicem *“Care ești în ceruri”*, nu trebuie să înțelegem un loc anumit, pentru că Dumnezeu nu este circumscris în timp și spațiu, ci cuvântul *“ceruri”* ne dă noțiunea infinitului și intangibilității. De acord cu Origen, Sfântul Chiril al Ierusalimului socotește că prin ceruri se poate înțelege și lumea spirituală, adică îngerii și sufletele dreptilor, în care sălășluiește Duhul lui Dumnezeu, așa precum El sălășluiește și pe pământ în sufletele oamenilor drepti (I Cor. 15, 49; II Cor. 6, 16). Cu alte cuvinte, se poate spune că Dumnezeu *“este în lume și mai presus de lume. E fără loc (anumit). E prezent pretutindeni”*, precum afirma patriarhul Constantinopolului, Ghenadie al II-lea Sclarul.

Apelațiunea sau invocarea cu care se deschide Rugăciunea Domnească este completată cu formula: *“Sfințească-se numele Tău”*, care constituie **cererea dintâi**. Pe drept cuvânt explica Sfântul Ioan Gură de Aur că expresia *“sfințească-se”* este întrebuintată în prima frază din rugăciunea *Tatăl nostru* în loc de *“proslăvească-se”* (preamărească-se sau să fie preamărit) numele Tău. Dumnezeu are slava Sa, totdeauna desăvârșită, infinită și

mereu aceeași. Deci când noi zicem *“sfințească-se sau să numele Tău”*, nu facem altceva decât să declarăm ceea ce El are. Dumnezeu cere totuși – zice acest Sfânt Părinte – ca acela care se roagă să consimtă ca El să fie cinstit prin sfințenia vieții noastre. Este tocmai ceea ce deja spusese prin cuvintele: *“Așa să lumineze lumina voastră înaintea oamenilor, ca să vadă ei faptele voastre cele bune și să slăvească pe Tatăl vostru cel din ceruri”* (Matei 5, 16). Așadar, exprimăm prin această cerere prima prioritate a noastră: sfințenia propriei vieți, proslăvirea lui Dumnezeu prin viața noastră.

În **cererea a doua** rostim: *“Vie împărăția Ta”*.

Ne rugăm, adică, pentru realizarea și desăvârșirea în noi și printre noi a împărăției lui Dumnezeu, despre care ne-a vorbit Fiul Său (Luca 17, 21 și Matei 12, 28). Dorim deci să nu fim dominați de păcat și de patimile trupești, care întrețin în noi omul pământesc (Rom. 6, 12 și Col. 3, 5) și tirania duhului acestei lumi, ci să se statornicească în noi și printre noi împărăția lui Dumnezeu. Această Împărăție nu este un tărâm îndepărtat în timp și spațiu, nu e doar destinația noastră după ce nu vom mai fi pe pământ, ci este mai cu seamă expresia la timpul prezent a vieții în Hristos trăită comunitar.

În continuarea cererii a doua și într-o strânsă legătură cu ea urmează **cererea a treia**: *“Facă-se voia Ta precum în cer și pe pământ”*. Mai înainte de a veni Împărăția ce va să fie la sfârșitul veacurilor, Dumnezeu ne-a poruncit *“să facem din pământ un cer, trăind, vorbind și lucrând ca și cum am fi în cer... El vrea astfel ca, în așteptarea vieții viitoare, să imităm, chiar pe pământ viața îngerilor din ceruri”*, care execută întotdeauna în întregime, iar nu numai în parte, voia lui Dumnezeu. Este, desigur, *“ceea ce se va întâmpla și cu noi”*, precum zicea Origen, *“dacă nu vom face nimica fără de această voie”*.

Cererea a doua și a treia conturează în conștiința creștinului imaginea împărăției lui Dumnezeu ca stare stabilă a Creației. Acolo unde se împlinește voia lui Dumnezeu, acolo unde poruncile Sale sunt respectate, acolo este Împărăția lui Dumnezeu, acolo pământul se aseamănă cu Cerul. Iată de ce trebuie să ne îngrijim pentru a cunoaște și a împlini voia lui Dumnezeu !

(semnificațiile următoarelor *patru cereri* ale Rugăciunii *Tatăl nostru*, le veți putea citi în numărul viitor al Foii parohiale)

Terapie duhovnicească (urmare din numerele anterioare):

Tristețea

Tristețea a apărut în urma păcatului adamic și este legată de starea de cădere în care se afla omul, neținând deci de natura primordială și fundamentală a omului. Pot fi identificate două forme de tristețe. Cea dintâi intră în rândul celor numite de Sfinții Părinți *“afecte firești și neprihănite”*, adică stări care au apărut în firea omenească în urma păcatului originar, dar care, cu toate că sunt mărturii ale căderii sale din starea de desăvârșire inițială, nu sunt rele. Tristețea, care face parte dintre aceste afecte naturale, nu numai ca este *“neprihănită”*, dar poate sluji drept temei al unei virtuți:

”întristarea cea după Dumnezeu”(2 Cor.7,10), dorul de Dumnezeu, care-l face pe om să se mâhnească pentru starea decăzută în care se află, să-și plângă păcatele, să se întristeze de pierderea curăției sale de la început, să sufere din pricina depărtării de Dumnezeu, și care este stare de pocăința, de doliu duhovnicesc, de străpungere a inimii, care ajunge la desăvârșire în darul lacrimilor. Această virtute îi este necesară omului căzut pentru a regăsi Calea Împărăției și a redobândi starea paradisiacă.

Cea de-a doua formă de tristețe, care face obiectul temei noastre, este, dimpotrivă, o patimă, o boală a sufletului, produsă prin reaua întrebuințare a tristeții pomenite mai sus. Omul folosește tristețea pentru a deplânge pierderea bunurilor materiale, se întristează când n-a putut să-și îplinească vreo dorință sau să guste vreo plăcere, sau pentru că a suferit ceva neplăcut de la oameni. El dă tristeții o folosință contrară firii, anormală.

Așa spune Sfântul Ioan Gură de Aur: ”Nu nenorocirea, ci păcatul pe care-l facem trebuie să ne întristeze. Dar omul a schimbat rânduiala și nu face ceea ce trebuie la timpul convenit: face mulțime de păcate și nu se îndurerează din pricina lor, dar de îndată ce i se întâmplă ceva cât de cât neplăcut, cade în deznădejde”. Astfel tristețea devine ”o patima tot atât de grea și supărătoare ca mania și căutarea plăcerii, și aduce aceleași roade rele dacă nu știm să ne folosim de ea potrivit rațiunii și în chip prevăzător.”

În afară de ceea ce arată cuvântul în sine, tristețea apare ca o stare de suflet caracterizată prin lipsă de îndrăzneală, slăbiciune, greutate și durere psihică, deznădejde, strâmtorare, apăsare a inimii, disperare dureroasă, însoțită de neliniște și chiar de spaimă. Cel mai adesea tristețea este provocată de lipsa împlinirii uneia sau mai multor dorințe. Sfântul Ioan Casian spune și el că tristețea vine atunci când ”cineva a văzut spulberată speranța ce-și făurise în minte”, și de asemenea, tristețea ”ia naștere când ni s-a zădărnicit o dorință”. Și pentru că ”dorința e începutul oricărei patimi”, fiecare patimă poate naște tristețe.

O a doua cauză a tristeții este mânia. Astfel, Evagrie spune: ”tristețea urmează mâniei”; într-adevăr, explica el, ”mânia este o dorință de răzbunare care, neîmplinită, naște tristețea”.

Sfinții părinți spun că tristețea cel mai adesea nu are nici o motivație, ea apare în sufletul omului prin lucrarea demonilor. Astfel, Sfântul Ioan Casian arată că ”uneori însă chiar fără să existe vreun motiv care să ne pricinuiască această cădere, din îmboldirea vicleanului vrăjmaș suntem apăsați de o neașteptată tristețe”. Sfântul Ioan Gură de Aur spune că: ”Diavolul este cel care îți învâluie mintea cu această neagră tristețe, întunecând-o, și tot el se luptă să ia de la tine orice gând bun care te-ar putea liniști și întări. Și aflându-ți sufletul lipsit de acestea, îl lovește, umplându-l de răni.” Efectele patologice ale tristeții sunt devastatoare. În Cartea lui Isus Sirah stă scris că ”pe mulți i-a omorât întristarea”(Sir.30,21). Sfântul Ioan Gură de Aur nu se ferește să spună că ”o mare tristețe este mai vătămătoare pentru noi decât loviturile vrăjmașului”. Sfântul Nil

Sorski o numește ”rădăcina tuturor răutăților”. Tristețea întunecă sufletul și orbește mintea, tulburându-i puterea de judecată. Încă de la primele ei manifestări, patima tristeții produce înverșunarea, făcându-l pe om morocănos, rău, ranchiunos, plin de amărăciune, pizmaș, lipsit de răbdare, relațiile omului cu semenii săi fiind profund tulburate.

Inginer Gheorghe Aioanei

Cronica săptămânii 28 noiembrie – 4 decembrie

Miercuri, 1 Decembrie, de Ziua Națională a României, la ora 12.00 a fost oficiată în biserică o slujbă de Te-Deum, cu rugăciune de mulțumire.

Joi, 2 decembrie s-au împlinit 6 ani de la trecerea la cele veșnice a Părintelui Cleopa, duhovnic de referință al Ortodoxiei românești. Mare ctitor de obști mănăstirești și neîntrecut ostenitor întru cele duhovnicești Arhimandritul Cleopa Ilie și-a legat numele de istoria contemporană a monahismului românesc, mormântul său, aflat în cimitirul mănăstirii Sihăstria, devenind un veritabil loc de pelerinaj, reculegere și rugăciune.

Parohia noastră a ținut să marcheze momentul comemorativ prin organizarea unei slujbe de pomenire cu sprijinul familiei Aioanei, cărora le adresăm mulțumiri.

În această săptămână 5.12.2004 au fost reluate lucrările de realizare a zidului de sprijin din fața casei filantropice. Întrucât mai avem nevoie de resurse pentru a putea continua, apelăm la cei care ne pot ajuta cu materiale de construcție sau cu fonduri.

- ❖ Pentru a putea susține acțiunile umanitare și manifestările tradiționale legate de Sfintele Sărbători, începând din această duminică parohia a deschis lista de donații, care vor ajuta pe Moș Crăciun să ne poată face mici surprize tuturor.
- ❖ Ca și în ceilalți ani, lângă Bradul de Crăciun din biserică se vor putea pune și pachete cu haine și alimente care vor aduce ajutor și mângâiere celor săraci. Rugăm a nota pe pachete conținutul și vârsta pentru care este destinat.
- ❖ Pentru a preveni aglomerarea preoților în preajma Nașterii Domnului, când se merge cu Ajunul, apelăm la creștinii noștri pentru a se spovedi în această perioadă, respectiv până în 18.12.2004
- ❖ Recomandăm creștinilor a se spovedi în zilele de miercuri, joi, vineri și sâmbătă, de preferință dimineața, după-amiaza și seara, iar duminica, la Sfânta Liturghie să primească Sfânta Împărtășanie.

Publicație editată de parohia TOMA COZMA
Str. Toma Cozma, nr. 41, cod poștal 700 554, Iași,
tel/fax **211 273**, e-mail: margineanu@mail.dntis.ro
Preot paroh Mihai Mărgineanu
Secretar redacție: Vasilica Onofrei

Se distribuie prin pangarul parohiei. Pentru susținerea acestei publicații, dar și pentru activitățile culturale și filantropice ale parohiei, primim donații în contul IBAN RO38 RZBR 0000 0600 0027 6450 deschis la Raiffeisen Bank.